

Emilija Unė KARALIENĖ

Lietuvos Raudonasis Kryžius

Raudonojo Kryžiaus misija Lietuvoje

Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pasmėnulio judėjimas (toliau – Judėjimas) jungia beveik visas pasaulio šalis (191-ą) per kiekvienoje šalyje veikiančią Nacionalinę Draugiją. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Draugija (toliau – LRK) Lietuvoje veikia jau 107 metus. LRK kaip ir kitos pasaulio Nacionalinės Draugijos veikia nuolat prisitaikydamos prie esamo konteksto, valstybės bei žmonių poreikių. Dėl šio lankstumo, ilgaamžės pagalbininko rolės ir tvirtos tarptautinės institucijos, Nacionalinės Draugijos pasaulyje yra vertinamos kaip visada buvusios, esančios ir būsiančios nepaisant besikeičiančio konteksto, pasirengusios atliepti būtiniausius humanitarinius poreikius savo šalyse.

Semantiškai humanitariniai poreikiai nuo seno yra suprantami kaip „Maslow'o piramidės“ apačioje esančios reikmės – vanduo, maistas, pastogė, medicina, rūbai, higiena, ryšys su artimaisiais. Tačiau, pasauliui vystantis, Vakarų pasaulio valstybėse nebeturinčiose didesnių iššūkių užtikrinti bazinius gyventojų poreikius, Nacionalinės Draugijos pradeda kaupti dėmesį į antrąją „Maslow'o piramidės“ poreikių pakopą – saugumą, kuris plačiau apibrėžiamas kaip aiškumas, tvarka, fizinių ir psichinių grėsmių, baimės valdymas. Taip Judėjimas plečia savo humanitarinę veiklą, papildomą dėmesį skirdamas visuomenės švietimui.

Visuomenės gebėjimas iš anksto pasirengti ir veiksmingai reaguoti į ekstremalias situacijas ne tik mažina nerimą, ugdo piliečių gebėjimą pasirūpinti savimi ir artimaisiais, kritinį mąstymą ir pilietiškumą, bet ir užtikrina sklandesnę ir efektyvesnę institucijų darbą masinių nelaimių metu. Svarbią vietą ugdant šiuo gebėjimus užima ir LRK,

kuris pagal oficialiai vykdomas programas aktyviai prisideda prie gyventojų švietimo ir pasirengimo nelaimėms, organizuodamas civilinės saugos edukacijas, ekskursijas, supažindindamas visuomenę su priedangų, evakuacijos punktų, pirmosios pagalbos ir savisaugos principais. LRK tikslas – užtikrinti, kad kiekvienas gyventojas gebėtų atpažinti pavojus, tinkamai reaguotų į juos įvairių ekstremalių situacijų metu, neskeldamas sumaišties arba dar didesnio pavojaus sau ir aplinkiniams, bei galėtų savimi pasirūpinti 72 valandas.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus krizių ir ekstremalių situacijų valdymo departamentas rengia savanorius ir darbuotojus efektyviai reaguoti į įvairias krizes. Šiuo metu organizacija turi 300 pasirengimo ir ekstremalių situacijų (PES) savanorių, veikiančių 9 Lietuvos regionuose. Lietuvos Raudonasis Kryžius taip pat aktyviai bendradarbiauja su valstybės institucijomis, stiprindamas bendrą šalies pasirengimą ekstremalioms situacijoms, dalyvauja nacionalinėse ir savivaldybių lygmens pratybose, kuriose padeda koordinuoti kitų nevyriausybiinių organizacijų darbą ir užtikrina, kad evakuacijos centruose krizės atveju būtų teikiamos visos reikiamos humanitarinės paslaugos. Taip Lietuvos Raudonasis Kryžius nuosekliai siekia kurti atsparesnę visuomenę, tampa esmine civilinės saugos grandimi, didinančia visuomenės pasirengimą, atsparumą ir saugumą, ir toliau atlieka svarbų vaidmenį šiuolaikinėje kintančioje visuomenėje.

Emilija Unė KARALIENĖ – Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Krizių ir ekstremalių situacijų valdymo departamento vadovė. El. paštas une@redcross.lt.